

Schriftelijke vraag

Artikel 54 Reglement van orde voor de vergaderingen
en andere werkzaamheden van de Raad

Zaaknummer: 39323-2025

Schriftelijke vraag aan ☐ het college van burgemeester en wethouders ☒ de burgemeester

Onderwerp: Demonstraties opvang asielzoekers

Vooraleer ik tot het opvragen van de gewenste informatie overga wil ik graag toelichten waarom ik deze informatie wil ontvangen.

Op 9 april 2025 werd in Maashorst een demonstratie georganiseerd gelijktijdig met de eerste informatieavond in verband met de bekendmaking van de drie nieuwe locaties waar onder andere asielzoekers en AMV'ers gehuisvest gaan worden.

Aangezien ik namens FVD Maashorst dicht bij de inwoners van Maashorst wil staan, heb ik besloten niet de informatieavond bij te wonen, maar bij de demonstratie aan te sluiten. Samen met Jeremy Raaymakers, een van de twee burgerleden van FVD Maashorst. Ter plaatse aangekomen viel mij op dat er extreem veel politie en ME aanwezig waren. Mijn schatting is dat er ongeveer 150-180 man geweest moet zijn. Wat mij nog meer opviel is dat een deel van de geüniformeerden in twee rijen tussen de demonstranten en de Kruisherencapel stonden. Een onneembare vesting die kapel, dacht ik nog. Buiten deze overmacht aan uniformen ervoer ik de sfeer vanuit die uniformen als zeer dreigend, provocerend en explosief. Buiten de vele uniformen hingen er een drone en een helikopter in de lucht. Er was dus flink uitpakkt door de burgemeester voor een duidelijk aangekondigde vreedzame demo. Op enig moment werd er door de politie omgeroepen dat de demonstranten het demonstratievak in moesten. Op zich al bijzonder als we bedenken dat demonstreren een grondrecht is van ons Nederlanders. Demonstreren mag maar met je rug tegen de muur.... (goh waar kennen we deze zin van?) Wat er daarna gebeurde heeft mij zeer verbaasd. De megafoon schalde dat de demonstranten binnen het demonstratievak moesten gaan staan. Als mensen niet direct dat met hekken afgezette vak in gingen, werd er zonder waarschuwen direct de knuppel gebruikt door de politie/ME. En hard helaas. Beelden hiervan zijn volop te vinden op internet.

Het volgende is wereldwijd viraal gegaan, namelijk de volledige onterechte arrestatie van de vader van het meisje dat vermeend slachtoffer is in de verkrachtingszaak. Op vele beelden is te zien dat hij zijn beklag ging doen bij een agent over de afwikkeling van de verkrachtingszaak van zijn dochter. Daarna is hij vreedzaam terug gelopen naar zijn gezin. Echter op een bepaald moment kwam er een ME-bus aanrijden waar vier mannen uitsprongen die hem overmeesterden en letterlijk de bus in gooiden.

En dan volgt nu iets héél bijzonders. Deze vader verklaarde later aan mij dat deze mannen tegen elkaar zeiden voorzichtig te moeten zijn met hem vanwege zijn "dubbele incomplete dwarslaesie." Dit is nogal een medische benaming. Wat heeft deze opmerking van de ME in zich? Kennelijk zijn de ME'ers goed geïnformeerd over de medische complicaties van deze vader, wat al bijzonder is gezien het medisch geheim. Maar veel zorgelijker is dat deze mensen dus geïnformeerd zijn voorafgaande gaande arrestatie over de medische toestand van deze vader. Ik kan me niet voorstellen dat de ME over iedere aanwezige met medische complicaties is gebriefd. Dit impliceert dat er gericht een briefing heeft plaatsgevonden

over de medische toestand én de arrestatieactie van deze vader. Dit heeft heel veel vragen opgeroepen bij ons als FVD Maashorst.

Daarnaast is op deze avond extreem veel geweld gebruikt door de politie/ME. Ik wil hierbij opmerken/verhelderen dat de overheid in ons land wettelijk gezien het geweldsmonopolie heeft. Dit recht is voorbehouden aan de overheid onder strenge restricties, logischerwijze. Uit mijn verleden als opsporingsambtenaar ben ik mij heel erg bewust van deze restricties. Deze avond zijn deze restricties met voeten getreden is mijn stellige overtuiging. Eerstens is het de taak van uniformen te de-escaleren, maar in dit geval laten vele beelden zien dat het juist de uniformen waren die volledig onterecht en onnodig escaleerden en zwaar geweld toepasten door demonstranten ogenschijnlijk random harde klappen te geven met de knuppel met lichamelijk letsel tot gevolg bij diverse demonstranten.

Op 16 april 2025 werd tijdens de tweede informatieavond weer een demonstratie gehouden. Wederom voortijdig aangekondigd als een vreedzame demonstratie. Vanuit de organisatie hetzelfde protocol als de eerste demonstratie.

In de buurt van de demonstratie aangekomen viel mij de rust en kalmte op van de wederom in zeer grote getalen aanwezige uniformen. En wederom een drone in de lucht, de helikopter heb ik niet kunnen waarnemen. De hele avond hingen de uniformen wat bij elkaar in groepjes verspreid over het demonstratiegebied en kletsten rustig met elkaar. De sfeer is die avond rustig gebleven.

Op 2 mei is de derde avond georganiseerd, de Tocht tegen de stilte en tegen doofpotten. Wederom viel op dat bij het betreden van het gebied waar de wandeling van start zou gaan, er heel erg veel uniformen waren. Daarnaast was de spanning wederom te snijden. Zoals de beelden van onder andere Raisa Blommenstein en ON!¹ laten zien kwam ook hier het geweld volledig vanuit de uniformen. Gewoon als gekken aan het slaan op onschuldige en ongewapende inwoners. Even later volgde zelfs weer een arrestatie. Achteraf werd door de politie zélf verklaard dat dat niet had moeten gebeuren en een vergissing was. Zet dit af tegen Amsterdam en Scheveningen, waarbij in laatstgenoemde helemaal geen arrestaties volgden.² Dit is wel lastig uitlegbaar.

Wat daarnaast opvallend was te constateren dat ON! het volledige filmmateriaal van de arrestatie online zette terwijl Dtv, die vlak bij ON! aan het filmen was alleen uitzond vanaf nádat de eerste klappen door de uniformen waren uitgedeeld. Op die beelden leek het door het weglaten van die eerste klappen alsof het de wandelaars waren die agressief waren. De tekst bij het artikel van Dtv was ook als zodanig geschreven, alsof het de wandelaars waren die agressief gedrag vertoonden. Dat terwijl vanaf hun positie ook duidelijk was dat het de politie was escaleerde.

Ergo, drie demo's, bij twee heel veel spanning vooraf vanuit de uniformen, een verliep relaxed. De twee waar de spanningen van meet af aan voelbaar waren, escaleerden vanuit de politie, waarbij de arrestatie van eerdergenoemde vader de kroon spande, maar buiten dat duidde alles heel erg op een geplande arrestatie.

De geüniformeerde diensten zijn bij demo 1 en demo 3 hun boekje ver te buiten gegaan.

De geüniformeerde diensten handelden niet op eigen initiatief of anticiperend op de omstandigheden van dat moment, wat af te leiden was uit de spanningen die van meet af aan twee keer te snijden waren bij demo 1 en 3.

¹ <https://x.com/rblommestijn/status/1918386783907164361>.

² <https://www.omroepwest.nl/112/4963706/agent-en-politiepaard-gewond-bij-rellen-scheveningen-relschopper-gebeten-door-politiehond>.

Daarnaast de opmerkingen van eerdergenoemde vader die verklaarde dat de 4 ME'ers in burger bij het uitstappen maanden tot voorzichtigheid, gezien de door hen met naam genoemde aandoening van deze vader.

Om deze redenen is mijn stelling dat er geen andere geloofwaardige verklaring kan zijn in het optreden van de uniformen dan dat ze handelden in opdracht. In gesprek met een van de agenten werd dit door die agent ook bevestigd. De wijze van optreden en aanpak wordt vooraf geïnstrueerd. Aangezien in dit kader de verantwoordelijke voor deze opdrachten slechts de burgemeester kan betreffen die voor deze verantwoordelijk opdrachten is, stel ik de volgende vragen en verzoeken om informatie aan de burgemeester. Het doel van deze vragen is controle op de wijze waarop de burgemeester is omgegaan met de aan hem toebedeelde rol op het gebied van handhaving van de openbare orde.

1. Waren er buiten de "driehoek" politie, OM en de burgemeester nog andere partijen betrokken bij de voorbereidingen van de drie demonstraties?
2. Graag zou ik inzage willen in alle communicatieverslagen tussen alle betrokken partijen. Ik doel hier op onder andere gespreksverslagen, afsprakenlijstjes, agenda's en notulen, enzovoorts. Alle gespreksverslagen en notulen die direct dan wel indirect, middellijk dan wel onmiddellijk te maken hebben met het voorwerk voor de bij de demo's toe te passen veiligheidsmaatregelen/maatregelen op het gebied van het handhaven van de openbare orde.
3. Uit eigen ervaring puttend kan ik stellen dat er een "draaiboekachtige" werkwijze werd gehanteerd. Een protocol dat gevolgd moet worden waarbij de uitkomst dan redelijk te voorspellen is. Is hier door de geüniformeerde diensten op deze wijze of iets dat op een dergelijke werkwijze lijkt gewerkt?
4. Als dergelijke draaiboeken/protocollen gebruikt zijn, zou ik deze willen inzien.
5. Zijn dergelijke draaiboeken/protocollen, indien aanwezig, algemeen beschikbaar voor iedere gemeente/burgemeester of zijn deze vooraf opgesteld als maatwerk op de Maashorster omstandigheden? Deze vraag komt voort uit het gegeven dat de wijze waarop zaken worden aangepakt met betrekking tot de vestiging van AZC's bijvoorbeeld in alle gemeenten die ik ken, op precies dezelfde wijze verlopen, inclusief het "vergeten" uit te nodigen van een deel van de mensen die wel uitgenodigd hadden moeten worden. Dit doet vermoeden dat er veelal protocollair gehandeld wordt door de gemeenten
6. Waarom en met welk doel is besloten de vader van het slachtoffer in de verkrachtingszaak op 9 april 2025 te laten arresteren om hem na anderhalf uur weer te laten gaan? Zoals vele beelden aantonen was er uit het gedrag van deze vader geen enkele aanleiding tot in hechtenisneming over te gaan. Welk argument heeft u doen besluiten dat het akkoord is het medisch geheim te schenden?
7. Hoe komt u aan de medische gegevens van deze vader?
8. Zijn vooraf, tijdens en na de demo's maatregelen toegepast om extra informatie in te winnen als telefoontaps, controle en meelezen op posts op de diverse socials, meelezen in whatsapp enzovoorts? Zo ja welke middelen zijn hiervoor gebruikt en wie gaf daartoe de opdrachten?
9. Wat zijn de overwegingen geweest per demo om per demo verschillende benaderingstactieken toe te laten passen door de geüniformeerde diensten?
10. Wat zijn de overwegingen geweest om tot inzet van een politiehelikopter over te gaan?
11. Op welke wijze is de omgeving geïnformeerd over het feit dat alles gefilmd werd vanuit de drone, een opstelling van camera's en wellicht de helikopter, vanuit het oogpunt van privacy?
12. Welke overwegingen hebben een rol gespeeld bij het vaststellen van de hoeveelheid geüniformeerden bij de verschillende demonstraties?
13. Graag zou FVD Maashorst een opgave van de totale kosten per demo ontvangen uitgesplitst in kosten welke voor rekening van de gemeente komen en welke door welke andere instantie betaald worden.
14. Zoals aangegeven was opvallend te constateren dat ON! het volledige filmmateriaal van de arrestatie online zette terwijl Dtv, die vlak bij ON! aan het filmen was alleen uitzond vanaf nádat de

eerste klappen door de uniformen waren uitgedeeld. Is er vooraf of achteraf inhoudelijk contact over welke content er geplaatst mag worden en hoe deze content geplaatst mag worden?

Ondertekening:

Datum indiening : 12-5-2025

Fractie : Forum voor Democratie Maashorst

Naam indiener : Janco Bethlehem

Einddatum : 11-06-2025

Id. Nr. Ibabs : 126



Antwoord op schriftelijke vraag

Artikel 54 Reglement van orde voor de vergaderingen
en andere werkzaamheden van de Raad

Antwoord door: ☐ college van burgemeester en wethouders ☐ burgemeester
Datum: Klik hier als u een datum wilt invoeren.
Vraag: Klik hier als u tekst wilt invoeren. Antwoord: Klik hier als u tekst wilt invoeren.